Իսթանպօլ իչին սէնէլիք գըյմէթի 8 մէճիտ.
6 այլըգ 4 •
3 այլըգ 2 •

Թաշրալար իչին բօսթա խարճը իլէ պիրլիկ օլարագ,
Սէնէլիք գըյ. 10 մէճիտ.
6 այլըգ 5 •
3 այլըգ 21/2 •

Եազըն նիւսխէլէրիմիզ սաթըրը եէթի էսքի բարա. տըր գայիմէտ:

Մանզումէի Էֆքեար

1294 ԹԸՄՈՒԶ 12 ՃՈՒՄԱ

ՄԻՒՆԱՏԻՒ ԵՐՃԻՒԵԱՍ

1878 ՅՈՒԼԻՍ 14 | ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՅՈՒԼԻՍ 26

1295 ՐԷՃԷՊ 27 № 3805

Իլանաթըն սէհէր սաթըրը 1 ինճի ուէֆա 3, 2ինճի ուէֆա 2, 3ինճիւ վէ սայիր ուէֆալար իչին 1 դը. Իլան սըրասընտա գօնուլմաեան իլան սաթըրը 5 դը: Մէքթուպ վէ սայիրէ, Կալաթատա Բէճէ. ճէնաքին ... գարընտա Ֆօգը Նր. 1 Իսմի խանէտէ Ակարասէա 6 Փօսթախանէ խանէ իրսալ օլունմալըտըր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՑԷ

ԱՃԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Րօմա, 24 յուլիս

Րօմատա իճրա օլունմաշ օլան նիւմայիշլեր իւզէրինէ Իթալեա տէվլէթի թարաֆընտան Աւուսթրիա տէվլէթինէ իչզահաթ վէրիլմիշ օլտուղունա տայիր չայի օլան թէվաթիւրի Տիրիթթօ գազէթասը եալան չըգարըեօր:

Մատրիտ, 25 յուլիս

Արմանեա տէվլէթինին Մատրիտ սէֆիրի միւսիւ Համէլգֆէլտ, հիւքիւմէթի թարաֆընտան թալիմաթ ալմագ իւզրէ Պէրլինէ միւթէվէճճիհէն պու կիւն պուրատան հարէքէթ էթմիշ տիր:

Լօնտրա, 25 յուլիս

Տէյլի Թէլէկրաֆ գազէթասընըն գավլինէ կէօրէ, բարլամէնթօ օգուսթօսուն 20 սինէ գատար թաթիլի միւզաքէրաթ իտէճէք տիր:

Թայմս գազէթասընըն պէեանընա կէօրէ, Ինկիլթէրրա թարաֆընտան Ասիա իչին թալէպ օլունաճագ իսլահաթ, տախիլ ու ... հագգընտա, վէ պիր մուն ... թագամ բօլիս ... իթիքիր ... վէ վէրկի վէ աշար իչին իլթիզամ ուսուլինին լաղվի մատտէլէրինտէն իպարէթ տիր:

Լօնտրա, 25 յուլիս

Միւլքի մէճլիսինէ, լորտ Պիքընսֆիլտին մուհաքէմէսի հագգընտա չէքիլմիշ իսթիտաանը գապուլ օլունմամըշ տըր:

Իսփահանէ միւթէճէզպիր միւսիւ Պօրք, մայիս 30 թարիխլի նօթասընը միւլքի մէճլիսինէ թէվտի էթմիշ տիր:

Տիւք տը Գօնըօփէ, Բրուսիա բրէնսինին վուգու պուլտուղու աղըր իդթիվամը միւնասէպէթի իլէ միւմքին իչին թալագ օլունան թաահհիւտը գապուլ էթմիշ տիր:

Պէրլին, 25 յուլիս

Հիւքիւմէթ, Պէրլին մուահէտէսի բէսմի թէպլիղ օլունտուղտան սօնրա մուահէտէյի մէզքիւրէյի թէթքիք իթմէք իչին աեան վէ մէպուսան մէճլիսլէրինի տավէթ իտէճէք տիր:

ԱՃԱՆՍ ՊՕՐՏԷԱՆՕ

Լօնտրա, 24 յուլիս

Իւլրոսէ Ինկիլթէրրա տէվլէթինին իթթիֆագ իտէճէկի բրօկրամը գաթը հալրէթի Բաթրիշահիէ թագտիմ էտէճէք իւզրէ, սալթանաթը սէնիէնին Լօնտրա սէֆիրի Միւսիւրիւս բաշա հազրէթլէրի հէման Տէրսաատէթէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էթմիշ իւզրէ տիր:

Վիէննա, 24 յուլիս

Միւսիւ Տէլիեանի ճումա իրթէսի կիւնի Ճէհրիմիւրմէ պէքլէնիեօր:

Բարիս, 24 յուլիս

Նուպար բաշա Մըսըրա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էթմիշ տիր:

Վիէննա, 25 յուլիս

Բօսնա Հէրսէկ միւթաալլիգ Արտա ճէվարընտա ... ըդթերի իաանէ սինիտէ մահզուլա ...

Լօնտրա, 25 յուլիս

Աւուսթրիա վէ Մաճարիսթանըն Լօնտրա սէֆիրի միւսիւ տը Պայսթ Վիէննայա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էթմիշ տիր:

Պէրլին, 25 յուլիս

Արմանեա իմբէրաթօրու եագընտա Թէբլից գաբլըճալարընա կիտէճէկ, օրատա Աւուսթրիա վէ Մաճարիսթան իմբէրաթօրու թարաֆընտան զիեարէթ օլունաճագ տըր:

ՏԱԽԻԼԻՑԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՑԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Պէրլին սանճագը միւթէսարրըֆլըղը Ակէլէ սանճաղը միւթէսարրըֆը սապըգ Մազհար բաշայա.

Ակէլէ սանճաղը միւթէսարրըֆլըղը, միւթէսարրըֆը էսպագ Խայրաճիմ էֆէնտիէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր:

—

Տէրսաատէթ տօգթօրլուղու գօլ օրտուսի հիւմաեունու պիրինճի ֆըրգա գօմանտանը Սալիհ բաշա հազրէթլէրի, Սէլանիկ ճիհէթինտէ պուլունան ասաքիրի Շահանէ գումանտանլըղընա, վէ անըն եէրինէ Սէլանիքտէ պուլունան Ասըֆ բաշա հազրէթլէրի թային պույրուլմուշ տուր: Միւշարիւն իլէյհ Սալիհ բաշա եարընգի ճումա իրթէսի կիւնիւ Սէլանիկէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէք տիր:

—Տիւնքի կիւն Պօսնա հուտուտունտա Աւուսթրիա ասաքիրի իլէ էհալիյի իսլամիէ միանէսինտէ պիր միւսատէմէ վուգու կէլտիկի Գազեթատա չայի օլմուշ իսէ տէ, մէզքիւր գազէթասը պու խապէրը պալանա չըգարմըշ տըր:

—Զօրլինյին կիւնիւ մէճլիսի խասս էսնասընտա Աւուսթրիա սէֆիրի զօնթ Զիչի հազրէթլէրի Պապը Ալիէն կէլէրէք, Աստարըգտան հալրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշ իսէլի, մուխապարէյի տաիմի միւսիւ Օնուսատրը միւշարիւլէյհէ միւլագաթ իլէ մէձլիսի տաիմի միւզաքէրաթը մուհիմմէ ճէրէեան իլէ տիւնիալի սալտ ... գատար իմթիտատ իւլէմիշ տիր:

Սէֆիրի միւշարիւլէյհ Պապը Ալիտէն ավտէթինտէն սօնրա Թարաբիեա կիտէրէք Ինկիլթէրրա սէֆիրի միւսիւ Լայարտ իլէ տահի միւլագաթ էթմիշ տիր:

—Ֆիլիպէտէն էվվէլկի ագշամ Ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսինէ կէլէն թէլէկրաֆնամէլէր, Պէյգօզ Հայլէթի գարիէսի միւհաճիրինի իսլամիէսինէն պազըլարընտա Պօլկար Թարաֆընտան իսթէն ֆինա մուամէլէլէրի պիլտիրիեօրլար: Բիւանէսթ օլունտուղունա կէօրէ, բրէնս Տօնտուգօֆ, Թունճա սահիլ միւհաճիրինի իսլամիէսինին մէմլէքէթլէրինէ ավտէթլէրինէ Րուսիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան միւսաատէ օլունմաեաճաղընը պէեան էյլէմիշ տիր: Տիւէր թարաֆտան Թէքմին իլէ թիւրքէրինէ կէօրէ, Ֆիլիպէտէ պուլունան ճամիլէրին քէաֆֆէսի հէտմ օլունուլ, էանլըզ պիր ճամի պըրագըլմըշ տըր:

(Մէսնէր)

—Պու կիւն Ագ-Սէրայտա պիւյիւք գաբանտօլու գարշըսընտա պուլունան գասապ տիւքքեանլարընտան պիրիսինտէն հարիգ զուհուր իլէ, 3 պապ խանէ վէ 15 գատար տիւքքեան միւնհատէմ օլտուղու հալտէ պաստըրըլմըշ տըր:

—Կէչէն չարշէնպէհ ագշամը Ֆրանսա սէֆարէթխանէսինտէ վիրիլտիկինի եազտըղըմըզ գիէաֆէթ միւքէմմէլ օլմուշ, եալընըզ սէֆէրա մէվճուտ պուլունմուշ, թէյին ագշամ սէֆարէթխանէտէ տիւէր պիր գիէաֆէթ վէրիլէրէք, պունտա միւքէլլէֆ ֆիլամ հաղըր պուլունմուշ տուր:

—Րուսիա սէֆարէթի իքինճի թէրճիւմանը Մ. Մաքիէֆ, հաֆթատա անճագ իքի կիւն սէֆարէթխանէ իշլէմիւէճէկ պուլունմալի, հաֆթանըն տիւէր կիւնլէրի ժէնէրալ Թօթլէպէնին պաշ թէրճիւմանը օլմագլէ, Այ-Սթէֆանոստա պուլունմագտա, վէ օրատագի միւհաճիրին գոմիսիօնունա րիասէթ իտէճէք տիր:

—Աւուսթրիա ասաքիրինին պու կիւն վէ եախօտ եարընքի ճումա իրթէսի կիւնիւ Պօսնաեա կիրմէլէրի մուհաքգագ տըր:

Մալթատա պուլունան Հինտիստան գօլօրտուսու 1876 սէնէսինտէ Խինտ գրալըրը պիր իւճէ պիլտէն, չիմտի պու գօնսօլօսլուգուն եէրինէ իքամէ օլունտուղու խապէր ալընմըշ տըր: Պու խէ միւսթէսնայի հալ օլսա գօլու ավըռպամ տըր: Զիւնքի պաշգա Սէֆարէթ Ինկիլիզլէրին Նուֆուզու Թէսմիէսի իթմէքտէն սօնի, Ամերիգանըն պաշգա Սէֆիրի հագգընտա մալիւմաթ քէսպ իտէմիյէճէկ ճանըն օլմուշ տըր:

(Վագըթ)

—Բէլկռատէ Նազարէն, եագընտա Պապը Ալի սիւէնի ճէնէպինէ նէզարէթ ...

պուլունան սալթանաթը Սէնիյէ սիւֆէրասընա սիրէք գըթթա թահրիրաթը ու. մումիէ կէօնտէրիլ, պունտան պէյլէ իգթիզա իտէն խուսուսաթը ճիտտէն թէտքիգ ու միւզաքէրէ, վէ պու մագսատ իչին լազըմ կէլէն ուսուլի պէկմսագտան տը հաքքը ... էշխաս ... վէ պու պապտա պիլ ճիւմլէ մագալէ ... հիւքիւմէթլէրինին մուամէլէթ պուլունտուղումուզ ... անէ թահրիր պույուրուլմագտա իտիքլէրինէ խապէր ալինմըշ տըր:

—Բօսնալը խարտ վէ մալիյէ հագգընտա պիր թագրիր իւնտ լարը գըրմէմէ ... իտիլմէսի հիւքիւմէթի Սէնիյէ թարաֆընտան տահի գապուլ, վէ պու գարարընա ... միւսաատէ օլունտուղու հալտէ ... Տէրսաատէ ... Ինկիլթէրրա սէֆիրի սըր Լայարտ ... գապուլ պուլունմագտա իմիշ:

—Անտաղըճի միւլքիամ ... կէօրէ, Րուսյա Ինկիլիզ տոնանմասը Մարմարա տէնիզինտէ չէքիլմէտիքճէ, քէնտիլէրի տէ Իսթանպօլ ճիվարլարընտան չէքիլմէեճէք նիեէթինտէ պուլունտուգլարը:

Ժէնէրալ Թօթլէպէն, ամիրալ Հօրնպի Ինկիլիզ տոնանմասընըն պուլունտուղու մահալլէրտէն Ռուսյա ասկէրինին Չաթալճա կէօրիւնէ Բէշիքթաշ հէտեն տէպէ ... Թոգմանըն 24 սաաթ ... ճէվապ ... Պապը Ալիյէ ...

Պու մատտէ իւզէրինէ Պապը Ալի իլէ Ինկիլթէրրա սէֆարէթի պէյնինտէ միւզաքէրաթ տէվամ օլունմագտա տըր:

(Ֆար տիւ Պօսֆօր)

—

ՏԷՎԼԷԹԸ ԱԼԻԷՆԻՆ ՄԷԱԼԻՆԷՍԻ

Թահվիլաթը Օսմանիէ համիլլէրինին Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզլարտան խարիճտէ օլան ուսումի գօմիթէսինին րէյիսի միւսիւ Պօթ գլէրիւնի մալիէ գազէթասը օլան Պուրսա նամ գազէթատա աթիտէքի մէքթուպը նէշր իթմիշ տիր:

Թահվիլաթը Օսմանիէ համիլլէրի Նամընա Պէրլինտէ ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթ, վէ խիթամ պուլան նէթայիճ հաքգընտա պագլըթ պիր չօգ ճէլլէր եազըլմըշ տըր: Պու կիւնքի կիւն վուգու պուլան տուրումը հիւքեամէթինի պիր վէճհի իզահ իտէրիզ:

Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա մուրախխասլարը պու թէֆա Արմանեատան մէմլէքէթլէրինէ աիտ թէթկիքաթ իթմիշլէր: Պունլար Պէրլինէ կէլիր կէլմէզ, թահվիլաթը Օսմանիէ համիլլէրի վէքիլլէրի, գօնկրէ մուրախխասլարընա, տիւէնտէ Օսմանլը նամընա գագզընտա տէր լուզումը թէգլիմ իթմիշլէր, վէ Ֆրանսա, Ինկիլթէրրա, Իթալեա, վէ տէվլէթը Ալիէ մուրախխասլարըեա փուզու պուլան պիր չօգ միւքալէմէլէրինտէ, միւլէթլուպ Ալպեթօֆանոս մուահէտէսի իլէ պուլունան նէթիճէլէրինէ գարշը օլան հաքգը իթթիզամ իտէճէկլէրինէ, վէ պալխասսա, տէվլէթը Ալիէնին պիւտճէսի 1856 սէնէսինտէն իթիպարէն տէվլէթը Ալիէէ միւտահիլ ... թահրիր պուլունտուղու, տէվլէթի Ալիէնին ... իսթիքրազաթը ... իթթիֆագ պուլունտուղու ... Պէրլին ... Օսմանիէ համիլլէրինին հուգուգունու թամամիլէ մահֆուզ պուլունտուրաճագ ... Պօնտ, Ալպեթօֆանոս մուահէտէսի իլէ ... Օսմանիէ համիլլէրի ... թէգրիրին ... իլէ տէվլէթը Ալիէ ... պուլունտուղու ... Պու ... Օսմանլը ... խալգը ... Թուգայէ տէվլէթինին հիսսէսինէ տիւշէճէկ պորճը ... Ալիէ ... Պուլկարիսթան ... Ռումէլի Շարգի ... եէնի Սըրպիստան ... Սըրպիստան ... Մոնթէնէկրօ ... Օսմանլը ... տէվլէթլէրին ... պիրինճի ... Օսմանլը մաղրուզիէթինտէ ... պուլունտուղու ... թէտիպ էտիլմէլէրի ...

փինէ գարըշը կէլէճէքլէր իտի: Պունունլա պէրապէր Թահվիլաթը Օսմանիէ համիլլէրինին վէքիլլէրի տայիմա սաղլամլըգլա, սայ ու զայրէթլէրինի պիր գըթ տահա արթըրըրլար վէ չիմտի Թահվիլաթը Օսմանիէ համիլլէրինին մալի մէնաֆիինէ պէկաէտ հուսուսի նօքթայէ նազարտան խիւքիւմ ... միւնտէրիճ նօթ կէօնտէրմէզ ... թաարիֆ օլունտուղու հալտէ թէսլիմ պէսթարայի միւքէմմէլէ ... էտիլմէթէ ոլունագ:

Այնա մէյտանա օլմագ ուզրէ, քէնտիլէրի Թահվիլաթը Օսմանիէ համիլլէրի ... խարիճիէ նազըրը միւսիւ Վատինկթօնուն խալքը հիմմէթի վէ խասուս Նաիփուք ու թէֆէքկիւրի սայէսինտէ, վէ պու պապտա մուրախխասլարըն մուխալէֆէթինէ րաղմէն, Թահվիլաթը Օսմանիէ համիլլէրի գազանմըշ իւլէնտիւրլէր: Ինկիլթէրրա վէ Իթալեա մուրախխասլարը միւսիւ Վատինկթօն իլէ պիր իթթիֆագ հարէքէթ իթմիշլէր: Կէչէն մայիս սըր 27 թարիխլի Պայրամնամէ, հէրմիւ 6 խարիճի իթթիֆագ թահվիլաթը վէ հէրմիւ 5 Ֆարիզ գազանտը ուսումիէ համիլլէրի լէհինէ պուլունտուղու նօթ թէքլիֆ արզ իթմիշ իտի, եանի.

1. —Աէմալիքի չահանէտէն էյր գալտըգտան սօնրա տէվլէթլէրին, տէվլէթը Օսմանիէտէն պիր միգտար տէյնը միւնասիպի տէրուհտէ իթմէլէրի.

2. —Պուլկարիսթան իմարէթի տախի տէվլէթը Օսմանիէտէն պիր միգտարը տէյնինի իւզէրինէ ալմասը.

3. —Րուսիա տէվլէթի, հիւքիւմէթլարընա րազմէն, Պապը Ալիէն քէնտի իւզէրինէ գալան սահիպլէրինէ կէօսթէրմիշ օլտուղու թէմինաթը պօզամամասը.

4. —Կօնկրէտէ, մէմալիքի Շահանէտէ միւլքիէթի պիր մալի գօմիսիօնու թէշքիլ օլունմասը վէ պիլ իւտիւնի գալմասը, թային իտիլիպ խուսուսի:

Մէզքիւր տէօրտ թէքլիֆ տէ միւսաւի պիր սուրէթտէ գապուլ օլունտու.

Ֆիլհագիգա գօնկրէ աթիտէքի մատտէլէրէ գարար վէրտի.

1. —Մէնէքշէլի, Սըրպիստան վէ Գարատաղ տախի տէվլէթը Օսմանիէտէն պիր միգտարը տէյնը միւնասիպի տէրուհտէ իտէճէքլէր (Րուսիա Կրէմլինիճէ ... ալ պիր եէր զապթ իտիլտիկի օլտուղունտան, տախի տէվլէթը Օսմանիէտէն հէչ պիր միգտարը տէրուհտէ իթմէեճէք տիր.)

2. —Պուլկարիսթան իմարէթի, Պապը Ալիէ սէնէ պէ սէնէ վէրէճէկի վէրկիտէն մաատա, տախի տէվլէթը Օսմանիէնին պիր միգտարը տէյնինի իւզէրինէ ալաճագ տըր (Թահվիլաթը Օսմանիէ համիլլէրինին վէքիլլէրի չունքի տախի մաուֆիզա օլտուլար քի, կէօմրիւքճէ վարիտաթը քիւլլիէ մէնպաղ օլսուն. Պուլկարիսթանա թէրք օ-լունան Վարնա լիմանը սէրպէսթ լիման իլան օլունմատը, էկէր սէրպէսթ լիման իլան օլունսա իտի, Թահվիլաթը Օսմանիէ համիլլէրի խասարա տահա զիեատէ կարար կէօրէճէքլէր իտի.)

3. —Տէվլէթը Ալիէնին ալ-Թահգը օլունլարըն պարալարը թէմին էտիլէճէկ օլունմատըգճա, Րուսիա տէվլէթի թազմինաթ նամընա պիր պարա պուրահազաթ տէր, (թազմինաթ տէյնինէ տուրազի տէ ... էտիլմէմէկ տէր.)

4. —Տօղրուտան տօղրուեա տէվլէթլէր թարաֆընտան ինթիխապ օլունմուշ պիր Եւրօբա գօմիսիօնու տախի Օսմանիէնին թէգրիրի իչին եազընտա Իսթանպուլտա իճրայի մէմուրիէթ իթմէք միւնասիպ իսէ տէ միւզակէրէ իտիլէճէկ տիր (Պու գարարըն պէգ չօգ էհէմմիէթի վար տըր, զիրա տէվլէթը Ալիէնին միւճտէգէսի մալի անճագ մէզքիւր գարար իլէ թամին օլունաճագ տըր.)

Խուսուսի մուտաֆաաագատ պիլթիէ սէրպէսթի խիտմէթ օլունուր: Պունտան պէյլէ միւքէլլէֆ Եւրօբա գօմիսիօնու գարարլարընա տէվլէթլէրին, պու սէֆէր գօմիսիօն միւրէքքէպ օլունաճագ տըր, պունտան սօնրա ալտուղու նէթիճէլէրին միւլահազա օլունաճագ տըր: Պօմպէ իլէ պու մաքսատ իչին վէրիլմիշ իսէ, քէնտի վէքիլլէրի ... Թահվիլաթը Օսմանիէ ... պու գոմիթէ ... թաքիպ իտէճէկ իսէլէր, Լօնտրա վէ Պէրլինտէ ... տէ ... տէֆաքէրաթը ...

Կօմիթէ, Ինկիլիզ բարլամէնթօսու ագզասընտան օլուպ, Ինկիլիզ համիլլէրի գոմիթէսինին րէյիսի պուլունան միւսիւ Համան իլէ րէյիսի սանի միւսիւ Ժամ Լօնտրա եէն իւմէթլէրինի տախի թագտիմ իտէր:

—

Այորն տէմիր եօլու խաթթընըն տաՀա իչէրլէրէ թէմտիտ օլունմասը Հաւզընտա Պապը Ալի իլէ գումբանեա պէյնինտէ իճրա գըլընան մուգաքէլաթըն գարար վիրիլմէք տէրճէճէսէ վասըլ օլտուղու մուգատտէմճէ եազըլմըշ իտի ։ կէչէն սալը կիւնիւ գումբանեանըն Լօնտրատա պուլունան իտարէ մէճլիսի իչպու մուգաքէլաթը, պիր գարար վիրիլմէք իւզրէ թէճէմմիւ իտէն Հիսսէտարան մէճլիսի ումումիսինէ թագտիմ իյլէմիշ տիր ։

—

Ղալաթա միւխթէլիթ միւՀաճիր գոմիթէսինին պու տէֆա նէշր իյլէտիյի պիր ճէտվէլէ կէօրէ, շիմտիյէ գատար Թօփլանըլան իեանէ, 28 պին 600 ղըրուշտան իպարէթ տիր ։ Գոմիթէյի մէզքիւրէեէ վիրիլէն իտէն իեանէնին արգասը քէսիլմիշ օլտուղունտան, մայիս այընտան Թայինաթը Թէնզիլ իտիպ, չէՀրը մէզքիւրուն 31 ինտէն պէրու պիւթիւն պիւթիւն գաթթ իյլէմիշ, վէ սանտըգտա պուլունան ագճէտէն պիր միգտարը իլէ, 650 եաթագլըգ Թաշթը իտարէսինտէ պուլունան խասթախանէլէրին մէսարիֆինի Թէսվիյէ իտիպ, ֆազլասընը, միւՀաճիրլէրին վաթանլարընա էսնայի ավտէթլէրինտէ խարճըրաՀ վիրմէք իւզրէ Թէվգիֆ իթմիշ տիր ։

—

Թէքֆուրտաղընտա պուլունան Ռուսիա ասաքիրինին պիր միգտարը իչէրիսէ տօղրու չէքիլմէեէ պաշլատըղը միսիլլու, Այ-Սթէֆանօստա պուլունան ասքէրին տախի խասթալարընտան մաատա, չօգ մուՀարէպէտէ պուլունմուշ օլանլար Ռուսիաեա սէվք օլունմաեա պաշլամըշ տըր ։

—

Էվվէլքի կիւն Ինկիլթէրրա սէֆիրի միւսիւ Լաեարտըն զէվճէսի, պազը միւքէլլէֆ ֆիխամ վէ րինճալը տէվլէթ Հարէմլէրինի Անթիլօբ վաբօրունա տավէթ իտէրէք պիրլիքտէ Ատալար կէօթիւրմիւշ վէ օրատա Ինկիլիզ տօնանմասընը Թէմաշա իթտիրտիքտէն սօնրա վաբօրտա միւքէմմէլ պիր գաՀվէալթը վիրմիշ, վէ աղշամ իւզէրի միւշարիլէյՀինի եալըլարընա պըրագարագ, միւշարիլէյՀա մատամ Լաեարտ սէֆարէթխանէեէ կիթմիշ տիր ։

—

Տըպըրը" կուվէրնէօրիւ "ըը կարնէթ Ուօլսըլէյին կէչէն չարշէնպէՀ կիւնիւ Տըպըրըա վիւսուլ պուլտուղու Հավատիսի Թէլէկրաֆիտէն տիր ։ Շիմտիլիք ճէզիրէյի մէզքիւրէտէ ամիրալ Հէյ գոմանտասընտա եէտի զըրՀլը իլէ պազը քիւչիւք վաբօրլար պուլունուեօր ։

Էվվէլքի բէնշէնպէՀ կիւնիւ Մալթատան կէլէն Հինտ ասքէրլէրինտէն տէօրթ եիւզիւ Գըպըրըսըն իսքէլէսի օլան Թուզլատա գարաեա չըգմըշ վէ պիր Թարաֆտան ասաքիրի մէզքիւրէ վիրուտ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր ։

—

Էվվէլքի կիւն էնտէրունը Հիւմաեունտա պազը իսլաՀաթ իճրա օլունտուղու մէսմու տուր. չէօյլէ քի խազինէյի Հիւմաեուն պէշինճի քիթապէթի լաղվ օլունուպ, խըրգայի սաատէթ խատէմէսինտէն տէօրթ էֆէնտի պինէր վէ տօգուզ էֆէնտի 750չէր ղուրուշ մաաշլա Թէգաիւտէն չըրագ օլունմուշ, վէ խաս օտա վէ սէֆէրլի գօղուշլարընտա տախի գալան էֆէնտիլէրին մաաշը 150չէր ղուրուշա ինպազ օլունուպ, խաս օտատան 30 վէ սէֆէրլիտէն 70 էֆէնտի տախի [խրած] օլունմուշ տուր ։ Պունլարըն պէօյլէլէրինտէն պիր Թագըմը ասաքիրի շաՀանէ պաշ չավուշլուղ սըֆաթըյլա գայտ օլունուպ, պիր Թագըմը տախի 150չէր ղուրուշ մաաշլա ագլամը շաՀանէ չըրագ պուլրուլմուշ, վէ իչլէրինտէն պազը Թըֆըլլարը տախի տար իւլ չէֆագաեա լէճէլիւլ Թաշտիլ իգամ գըլընմըշ տըր ։

Մուսիգա վէ խատէմէյի Հիւմաեուն էֆրատընճա տախի Թէնզիրաթ իճրա օլունարագ, պազըլարը չըրագ օլարագ, պազըլարըն տախի Թէրֆիի ռիւթպէ իլէ ասաքիրի շաՀանէ զապիթանըղընա ԹաՀվիլի մէմուրիյէթ իյլէմէքտէ օլտուգլարը իչիտիլմիշ տիր ։ (Ճէրիտէ)

—

Մարմարա տէնիզինտէ կիւեա եօնուզ պալըղը ավճըլըղը իչին պուլունմագտա օլան Լազլարըն, տէնիզ խըրսըզլըղը իյլէմէլէրի իլէ, Թէքֆուրտաղը էՀալիսինին ճանլարը եանմագտա օլտուղունտան, Ռուսիա մէմուրինի միւքէյսինէ միւրաճաաթլա, պունլարըն Թաագիպի իչին պիր ուֆագ վաբօր Թային իլտիրմիշլէր, վէ պու վաբօր կէչէն կիւն պիր գաեըգ տէրունինտէ պու Լազլարտան պէշ ալթըսընը Թութարագ Թէքֆուրտաղընա կէօթիւրիւպ Թաշթը Թէվգիֆ էյլէմիշ վէ պունլարըն խըթինթագ վէ մուՀաքէմէսի տէրտէսթը րուէթ պուլունմուշ տուր ։

—

Մէմլէքէթէյն շէմէնտօֆէրլէրինի սաթըն ալմագ իւզրէ, Բարիս վէ Ֆիլէմէնք պանգալարը Թարաֆընտան Պիւքրէշէ մէմուրէ մախսուս իրսալ օլունտուղունու Բարիս գազէթալարը եազըեօր ։

—

Թախլիյէ գըլընան չալէալարտա մէվճուտ սիլաՀլար իլէ միւՀիմմաթըն Նագլինէ, Վիտինտէն պէտ իլէ, պատէՀու սըրասըյլա Ռուսճուգ վէ Սիլիստրէ, վէ Շումնու, վէ Վարնա, վէ սայիրէտէքի էշեա Նագլ իտիլէճէկինտէն, պունուն իչին իճապ իտէն մէմուրլարըն էվվէլ էմըտէ Վիտինէ կէօնտէրիլմէքտէ օլտուղու իշիտիլմիշ տիր ։

—

Շարքէյ Թարաֆընտա Ինկիլիզ զապիթան վէ նէֆէրաթընըն Ռուսլար Թարաֆընտան Թաշթը Թէվգըֆա ալընտըղը եազըլմըշ իտի ։ Իշ պու Ինկիլիզլէր Աստգիգօր նամ սէֆինէնին տէօրթ զապիթի օլարագ, քէնտիլէրինի սէվաՀիլտէ Թէվգըֆ իյլէեէն Ռուսիա քիւչիւք զապիթ վէ նէֆէրաթընըն պէտ մուամէլէսինի կէօրմիւշլէր, վէ սաՀիլտէն 30 քիլօմէթրօ ուզագտա պուլունան պիր մէրքէզինէ կէօթիւրիւլմիւշլէր ։ վէ միրալայա իշգաՀաթը լազըմէյի իթա իյլէմիշլէր տիր ։ Միրալայ պու իֆատաթ իւզէրինէ, տէրՀալ Ինկիլիզլէրի սալը վիրէրէք, Հազըլարընտա մուամէլէյի ինթիրամիէյի իյֆա, վէ եանլարընա պիր գաչ Ռուսիա ասքէրի Թէրֆիգ իլէ սաՀիլէ կէօնտէրմիշ, վէ Ինկիլիզլէր սանտալլարընա րաքիպէն տօնանմաեա ավտէթ իյլէմիշլէր տիր ։

Միւսիւ Լաեարտ վէ ամիրալ Հօրնպի պու քէյֆիյէթ իչին ժէնէրալ Թօթլէպէնէ շիքայէթ իտէրէք, ժէնէրալ պէեանը Թէէսսիւֆ, վէ պատէլ Թազգիգ Թարզինէյի լազըմէնին իֆասընը վատ իյլէմիշ տիր ։

—

Իզմիրին րէֆօրմ գազէթասընտա օգունմուշ տուր.

«Չէքիրկէլէր եիւզիւնտէն զուՀուրա կէլէն մազարրաթ Հագգընտա, ԱլաշէՀիր Թարաֆընտան մուխպիրլը ճէտիտ ալտըղըմըզ խապէրլէր, Մազարրաթը մէզքիւրէ քէք տէՀշէթլի օլուպ, Թարլալարտա եէշիլլիկին էսէրի պիլէ գալմամըշ տըր ։ Աղաճլար գըշ մէվսիմինտէ օլտուղու կիպի, գուրու տալլարտան իպարէթ գալմըշլար տըր ։ Խալգըն կէյինտիկի էլպիսէլէր վէ չամաշըրլար պիլէ, պու Հալէ տիւշար օլմուշլար տըր ։

«Եօլճունուն պիրինին աթ գըլընտան մաամուլ Հէյպէսի, չէքիրկէլէր սէպէպինտէն Հէման տէլիք տէշիք իտիլմիշ, վէ եիւզինէ պիր մէնտիլ գաբամագսըզըն պազը մաՀալլէրտէն կէչիլմէզ օլմուշ տուր ։ Զօպանըն պիրի պիր աղաճ ալթընտա ույգուեա տալըպ, ուեանտըղընտա իսէ, պըչագըն բարչասընը չէքիրկէլէրին եէմիշ օլտուգլարընը կէօրմիւշ տիւր ։

«ԱլաշէՀիրտէն ալընան տիկէր պիր մէքթուպտա ինսանլարա պիր շէյ վար տըր քի, օ տախի մէզքիւր մուզիրր պէօճէքլէրին էն զիեատէ զէՀիրլի օլան ֆիտանլարը պիլէ սայիր նէպաթաթ կիպի եէմէլէրի տիր ։

«Թիմտէ, միւսաատէթի էօմրիւնտէ պէօյլէ պիր խարապիյէթ վէ սէֆալէթ մէնզարէսի կէօրիւլմիւշ օլտուղունու տէրխաթըր իթմէեօր ։»

—

Գուրիէտէ օգունտուղումուզա կէօրէ, բազար կիւնիւ Պէօյիւք Ատատա Ռուսլարըն վէրտիքլէրի պալօ րէքս միւքէմմէլ վէ մինթազամ օլուպ, պիր չօգ Ռուս ժէնէրալլարը վէ օֆիչիալլարը վէ պունլարըն մաատամալարընտան պաշգա օթուզ գատար Լըտին, վէ օն պէշ գատար տախի Ռում ֆամիլեալարը Հազըր պուլունմուշլար տըր ։ Անճագ ժէնէրալ Թօթլէպէն պիր ազ նամիզաճ օլտուղունտան, մէզքիւր պալօտա պուլունամամըշ տըր ։ Պու պալօտա, Այ-Սթէֆանօս օրտուկեաՀընտա պուլունան Օսմանլը էրքեանը Հարպ ժէնէրալը տախի Հազըր պուլունմուշ տուր, պիր արա գարտան բուշանըն Հարէմի Հանըմ էֆէնտի Հազրէթլէրի տախի կէլէրէք, մախսուս պիր շատըրտա կէօթիւրիւլմիւշ, վէ օրատա չէրպէթ վէ սայիր իքրամլար իտիլմիշ, վէ միւշարիլէյՀա պիր ազ վագըթ օթուրուպ, պալօեու սէյր իթտիքտէն սօնրա, ավտէթ պուեուրմուշլար տըր ։

—

Տինքի կիւն Պէյօղլունտա Եէնի-ՇէՀիր ճիվարլարընտա պիր Եըմէնի պալըգճըը իլէ պիր գաչ նէֆէր Ռում պէյնինտէ մուարազա Հասըլ օլարագ, Ռումլարտան պիրի պըչագլա Եըմէնիյի պիր գաչ եէրինտէն վուրմուշ, վէ քէնտիսի ֆիրար իյլէմիշ տիր ։

ԷՍՐԱՐԸ ՀԻՆՏ

— 45 —

26

ՆԻՆՈՒՖԷՐ ՉԻՉԷՔԼԷՐԻ

Պունլարըն պաշլարընտա ուզուն վէ սիեաՀ պիւրիւնճիւքլէր օլուպ, ումուզլարընա վէ կէօպէկլէրինէ գատար սարգըլմըշ օլտուղունտան, եիւզլէրի կէօրիւնմէմէքտէ իտի.

Ճէլլատ իշարէթլէ պունլարը սըլամլատը, վէ քիմ օլտուգլարընը սէօյլէտի.

—Էյ, ալլաՀ Թարաֆընտան կէօնտէրիլէն կէչէլէր, սիզլէր շու սաաթտա Ֆանիքլար լարըն վէ Թուկլարըն Հուզուրունտա սըզ, սիզի նէ՛ կէօրէն վէ նէ՛ տինլէեէն վար տըր ... Իմտի, պիւրիւնճիւքլէրինիզի աչըպ, իֆատէնիզը սըրալէթլէ իճրա իտիւնիզ ։

Մըրգուման, չիւպՀէսիզ իւզլէրինինէ Հաքիմ մուխթասար [illegible] օլան միւմարէյլէեին [illegible] իճրա իթտիլէր [illegible] պիւրիւնճիւքլէրինի աչարագ, վէ ճէլլատ պունլարը [illegible], քէմալի Թէվազիւ իլէ ։

—Ա՛ ... ֆագիր Սանիասի, Ազգար, Ճաալ, վէ Հուզար իտի ...

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, Թուկլարըն ամիրլէրի իչինտէ սիզտէն սօնրա էն պիւյիւքլէրի, տէեու ճէվապ վիրտի, տազ վէ պիչիմիզ գաֆալը վէ գույիֆ վիճուտու մէրգում ֆագիր ։

—Բէք ալա, պու Հալտէ գարտաշլար, էվվէլա սուլթանըմըզըն սէրաեընա սէֆա կէլտինիզ, սանիէն սիզի պուրաեա կէթիրէն Սիվա վէ Պօվհանի մապուտլարընա Թէշէքքիւր էյլէր օլուն ։ Պանա, Սօֆօր մաարիֆէթ իյլէ Նիլուֆէր չիչէքլէրի կէօնտէրմիշսինիզ, օ չիչէքլէրի քի, մուգատտէս վէ Նօրան ճամի սիրլէր, վէ եալընըզ պիզիմ իչին պիւյիւք մանէասը օլուպ, ուզուն խասթէլէրի խըմա իտէրլէր ։ Իմտի, աճապա իւզէրինիզտէ պիր մուխաթարա մը վար տըր ։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ ։

—Պու Ֆէնալըգ աճապա քի՞մտէն տիր ։

—Պիր Ինկիլիզտէն տիր ։

—Բէք իյի, պու Ինկիլիզ քի՞մ տիր ։

—Հինտ չիրքէթինին պիր պիւյիւք Հաքիմի տիր ։

—Պիր պիւյիւք Հաքի՞մ մի, չաբուգ սէօյլէյին Ազգար, մէրագ իտիեօրում ։

—Էֆէնտիմ, պու Ի կիլիզ պիր էնմին իթմիշ, աճապ ֆագիր Սանիասի ։

—Նէ՞ կիպի ։

—Թուկլարըն տէՀշէթլի վէ կիզլի չիրքէթինին քէաֆֆէսինի Նօրալընա վագըֆ օլմուշ, վէ Պօվհանի էվլատլարընըն Թէշէպ- պիւսիւնիւ էսասէն մաՀվ իթմէք իչին, պիւթիւն էօմրիւնիւ սարֆ իթմէքլիկ էմրին իթմիշ ։

—Վէ էմրին իթտիկի վազիֆէտան պէրի տիր, Թաշօրրիսինի խաիեօր, իսմէ իթ- տի ճաալ ։

Ճէլլա, Թանզիր ուլամըթ իյլէ,

—Վարըըն արասըն, Հիչ պիր չէյ պուլամատըգ տըր, տէտի ։

—Զամէն պուլմուշ, էֆէնտիմ, պուլմուշ, տէտի ֆագիր Հըրս իլէ ։

—Իմթիմալի եօգ տուր ։

—Խա'ըր, էֆէնտիմ, Հագըգաթը Հալի սէօյլէեօրում ։

—Բէք ալա, ֆագաթ նէ՞ իչտէն խապէր ալամատըլմըշ ։

—Բէք չօգ չէյլէն ... Շէօյլէ քի պազը խույին գարտաշլարըմըզ պիզիմ մուխաթարը [illegible] մէրգում խալըս վիրմիշ [illegible] օլտուգլարընտան, մէրգում Հէր չէյին իպինի պուլմուշ, վէ օ լանէթլի ասէմ ասըլ պու իչի պիլմէք Թէրք իթմէեէճէք տիր ։ Էկէր իչէրուտէ տօղրու պիր ատըմ տաՀա ատամագ օլուր իսէ, չիրքէթիմիզ պիւթիւն մէվճուտ պուլուն- մուշ տըր ։

—Մէրգումուն կէթտիկի եօլլար Հէնուզ գարանլըգ տըր, տէտի Հալգար, բէլքի նին խալինի պիլմէք վէ եիւզինի Թանըմագ, պունունլա պէրապէր տասիլ օլան, օ տախի Հէ- մաՀ մաՀվ օլմագ իւզրէ իմէ իտի ։ ԻՀթիմալ տըր քի եարըն Հէր չէյի անլայաճագ տըր, վէ ԻՀթիմալ տըր քի, եարըն չիրքէթիմիզին ուլթանը վէ րէյիսլէրի, քէնտիլէրինի միրգումատան կիզլէմէճէքլէր տիր ։

Ճէլլա, անլատըն նէրէ վարըր, չէՀրին տախի պուրուշարագ, վէ կէօզլէրինտէ կուլիմ պիր բարլագլըգ միւշաՀատէ օլունարագ, չէօյլէ սէօյլէտի.

—Վէ պու Հալտէ Ինկիլթէրրա պալիպ կէլէճէք, վէ պիզ տախի պուլուտան պէօյլէ Հինտիսթանըն Ինկիլթէրրալըն մըլլաթ Հիւքիւմէթի ալթընտա գուրթարամագ մըմքին օլմայաճագ, տէմէք տիր ... Խա'ըր, խա'ըր, նէ մէլ տէֆա խալըր, պու օլմամալը տըր ։ Քէմալի Թէնասիւպ վէ ալլաՀըն պու ճիւմէտէ Թէվէֆֆուգ օլմագ գապիլ տէյիլ տիր ...

—Էֆէնտիմ, տէտի ֆագիր, պիզ Պօվհանին գըզըլ Թուկլարը, վէ սիզի պէսլէտիյիմիզ Թաքտիրտէ Հէր չէյի եափարըզ ։

—Վալլահ իմ գալպիմ Թամամիլէ մուգաատէս պիր մուխաթարա կէօրմէք իստէյորում, վէ պանա միւգաատէս պիր Հասաթ լազըմ տըր, վէ եա իսէ պիր Հէլաքէթ ։

—Խիմ, էֆէնտիմ, տէտի ֆագիր, չիմտի մուխաթարա պարընըն Նէ օլտուղունու անլատըն, պու Հալտէ Նէ՞ էմրինիզ վար տըր ։

Ճէլլա պիր միւտտէթ սուսա ճէվապ վիրմէտի, պիր միւտտէթ տիւշիւնէ- րէք, էլ քէլաՄ փինքէ, վէ իլլէթ ... , Թէպ եափալըմ ։

վուրուլան պիր աղ սօնրա միւթէ-էսսիրէն վէֆաթ իթմիշ տիր ։

—

Ալմանիա տէվլէթինին Տէրիսաատէթ մասլահաթկիւզարը Մ. գօնթ Րատոլինսքիէէ, Րուսիա տէվլէթի թարաֆընտան Սէն–Սթանիսլաս Նիշանը-նըն կրան գօրտօնու վիրիլմիշ տիր ։

—

Կէչէն կիւն Պօղչա–Ատաբընտան գարշը Անատօլ գըեըսընա կէչէր իքէն, տէմիրլիպ տէրսանէսինտէքիլէրին գար-գըլըա, եալընըզ պիր գըզըն Ավօթրիա Լօյտ գումբանեասընտան պիրի թարա-ֆընտան թախլիս օլունտուղու եազըլ-մըշ իտի ։ Մուախխարէն օլունան թահ-գըգաթա կէօրէ, մէզքիւր վաբօրուն խամի Ժիւբիթեր օլուպ, ալաֆրանկա յուլիւին պէշինճի կիւնիւ, Տէրիսաա-տէթտէն Թրիէսթէյէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ, վէ իրթէսի եանի ալթընճը կիւնիւ վէրժի նամ իքինճի գաբտանը, նէօպէթճի օլտուղու հալ-տէ, Եապապէրտէնի ճիվարընտա, տէ-նիզին օրթասընտա Թախթա ուզէրին-տէ պիր գատըն կէօրմիւշ, վէ միւ-մաիլէյհ վաբօրու թէվգըֆ իլէ, պիր սանտալ կէօնտէրէրէք, պունու թախ-լիս իլէ վաբօրա կէօթիւրիւլմիւշ, վէ պու գատըն Իսլամ օլուպ, գըրգ իքի սաաթ տէնիզ ուզէրինտէ գալմըշ տըր ։

Պունուն խամի Հատիճէ օլուպ, պու խաթուն Տէրիսաատէթտէ Օսման բաշա ֆըրգասընտա պուլունան զէվճինի կէօրմէք ուզրէ, Անատօլուտան Տէրի-սաատէթէ կէլմիշ, վէ զէվճինի կէօրէ-րէք, չէհրի հալին տէօրտիւնճիւ կիւ-նիւ, Պօղչա ատաեա միւթէվէճճիհէն Անիէրս նամ Ավօթրիա վաբօրունա րա-քիպէ օլմուշ տուր ։ Օրատա տիկէր եիկիրմի եօլճու իլէ Անատօլուեա կէչ-մէք ուզրէ, Րէյիսի Պարիէէ նամընտա պուլունան պիր չէքտիրմէյէ րաքիպ օլմուշ տուր ։

Իշպու խաթունուն մաատա, քեաֆֆէյի եօլճուլար վէ րէյիս վէ Թայֆէ ղարգ օլարագ, հիչ պիրի խէ-լաս օլամըշ տըր ։

(Ճէրիտէյի Հավատիս)

—

Սօն բօսթա իլէ կէլէն Լվրօբա ղազէթալարընտա կէօրիւլէն թէլէկ-րաֆ հավատիսլէրի տիր ։

Լարիսսա, 15 յուլիս

Պէօյիւք պիր հարիգ զուհուր է-տէրէք ճէքմիլ պուղտայ մահսուլու-մուգ խարապ օլտու ։ Եիլիտէն զիեատէ քէօյ միւհթէրէք օլտու ։ Եալընըզ Սօ-ֆատէս գասապասընտա 22 խանէ միւհ-թէրէք օլմուշ տուր ։ Հէր ալէավէթ եօլէ զանն իթտիրիեոր քի, հարիգը մէզքիւր գասապի պիր չէյ տիր . չիւն-քի պիր չօգ եէրտէն այնի վագըթտա հարիգ զուհուր իյլէմիշտիր ։ Ումումէն զանն օլունտուղունա կէօրէ, Թըր-հալա էհալիսինի յ տարէյի միւմթազէ Թալապ իթմէսէ մէճպուր իթմէք իչին պու պիր Թէտպիր տիր ։

Քրակիւժէվաչ, 16 յուլիս

Վրանժա, Բիրօթ, Նիշ, վէ Թրէն էհալիսի, Սըրպըն միլլէթ մէճլիսինէ, Թիւրքլէրին իտարէսինտէն քէնտիլէ-րինի գուրթարմագ իչին Սըրպիա Թա-րաֆընտան իխթիեար օլունան ֆէտա-քեարլըգտան տօլաեը Թէշէքքիւր լա-յիհալարը կէօնտէրմիշլէր տիր ։

Իսթանպօլ, 16 յուլիս

Թիւէմին իյլէտիքլէրինէ կէօրէ, Ին-կիլթէրրա տէվլէթի, Գըպրըստա եէր-լի կէօնիւլլիւլէրտէն իպարէթ պիր ֆըրգա թէշքիլ իթմէք նիեէթինտէ պուլունուեօր իմիշ ։

Լօնտրա, 17 յուլիս

Տէյլի Թէլէկրաֆ ղազէթասընըն Վիէննատան ալտըղը պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Ինկիլթէրրա գօնսօլօսու միւ-սիւ Սանտուիչ, Կիրիտ էշգըեասընա պիր միւթարէքէնամէ ագտ իթտիր-միշ տիր ։

Լօնտրա, 18 յուլիս

Իսթանպօլտան յուլիս 17 թարիխի իլէ Աժանս Րէօյթրա չէքիլմիշ օլան պիր Թէլէկրաֆնամէէ կէօրէ, Սարնօ պօղազընտա պուլունան Բուլղար, պիր Ինկիլիզ հարպ սէֆինէսինին սիլահըը օլմաեան պիր սանտալը ուզէրինէ ա-թէչ իթմիշլէր, վէ հէր նէ գատար մէզքիւր սանտալտան պէեազ սանճագ չէքիլմիշ իսէ տէ, Բուլղար աթէչէ տէ-վամ իթմիշլէր տիր ։

Մէզքիւր սանտալ, Բուլ խաթթըլա-րընա կիրտիքլէրի իչին Թէվգըֆ խոլ-միշ օլան պիր գաչ նէֆէր կէմի Թայ-ֆէլէրինի արամաեա կէլմիշ իտի ։

Լօնտրա, 18 յուլիս

Տէյլի Նիուս ղազէթասընըն Իսկէն-տէրիէտէն ալտըղը պիր Թէլէկրաֆտա օգունտուղունա կէօրէ, չէհրը մէզ-քիւրտէ Գըպրըս ճէզիրէսինտէն տօլա-եը պէօյիւք պիր հէեէճան հիւքմ ի-տիեօր իմիշ ։ Ճէզիրէյի մէզքիւրէեէ չօգ ատամ հիճրէթ իտիեօր ։ Ինկիլիզ վէ Մըսըր պանգասը, Գըպրըստա պիր չիւպէ աչմագ իչին լազըմ կէլէն մէ-մուրինի օրաեա կէօնտէրտի ։

Բէշթաաան Սթանտարտ ղազէթա-սընա աթիտէքի Թէլէկրաֆնամէ քէ-չիտէ օլունմուշ տուր .

«Խըրվաթիսթան Իսլամլարը պէյնին-տէ խուան զուհուր իթտի ։ Պիր ալայ Ավօթրիա բիատէ ասքէրի սէնըրա միւ-Թէվէճճիհէն հարէքէթ իթտի ։»

Քրակիւժէվաչ, 18 յուլիս

Սըրպըն միլլէթ մէճլիսի, 1878 սէ-նէսի պիւտճէսինի Թէպտիլ իթմէքսի-զին իթթիհատը արա իլէ գապուլ իթ-տի ։

Վարիտաթ 38 միլեօն 833,080 ղըշ. վէ մէսարիֆաթ 38 միլեօն 623,097 ղըշ. տուր ։

Լօնտրա, 16 յուլիս

Էբիրօս իլէ Թէսալիատա բէք չօգ հարիգ զուհուր իտիեօր ։ Թիւրքլէր խանէլէրի վէ մահսուլաթը աթէշէ վի-րիպ խարապ իտիեօրլար ։ Խրիսթիան-լար Թէքրար սիլահա սարըլըօրլար ։

Ս. Բեթէրսպուրկ, 18 յուլիս

Ժուրնալ տը Ս. Բէթէրսպուրկ ղա-զէթասը, գօնկրէնին միւզաքէրաթըն-տան պահս իթտիյի սըրատա տէեօր քի, գօնկրէնին իթթիֆագ իյլէտիյի գարարլար, եասսի պիր չէյ օլմաեըպ անճագ գօնկրէ նէ քի միւմքին իտի ի-սէ օնու եարտը ։ Րուսիանըն վաղի-ֆէսի, Թաստիգ օլունան խուլասա-թէն իճրասընա տիգգաթ իթմէքտէն իպարէթ պուլունաճագ տըր ։

Քիսինկէն (Ալմանիա) 18 յուլիս

Բրէնս տը Պիսմարք իլէ զէվճէսի վէ քերիմէսի, պուրաեա միւվասէլէթ իտիպ, սըրէթը Թէվգըֆլատաէ գա-պուլ օլունտուլար ։

Լօնտրա, 16 յուլիս

Թայմս ղազէթասընըն Իսթանպօլ-տան ալտըղը պիր Թէլէկրաֆնամէեէ կէօրէ, Պօսնանըն Ավօթրիա ասքէրի Թարաֆընտան իսթիլասը մատտէսին-տէն տօլաեը, Ավօթրիա իլէ տէվլէ-թի Ալիէէ պէյնինտէ պիր մուգավէլէ ագտ օլունմուշ տուր . Ավօթրիա տէվ-լէթի, իլէրուտէ Րուսիա, Սըրպիա վէ Գարատաղ պէյնինտէ պիր մուահէ-տէյի իթթիֆագըէ ագտ օլունտուղու տա պունա գարշը կէլմէսէ սէօզ վի-րիեօր ։

Լօնտրա, 14 յուլիս

Րիվաեէթ օլունտուղունա կէօրէ, Կիրիտ ճէզիրէսի Ֆրանսա վէ եախօտ Ինկիլթէրրանըն թահթը հիմաեէսինէ վազ օլունաճագ իմիշ ։

Պէրլին, 11 յուլիս

Միւխթէլիֆ չըմէնտըֆէր ինշասը իչին Ավօթրիա վէ Մաճարիսթան տէվ-լէթի իլէ տէվլէթը Ալիէէ վէ Սըրպիա պէյնինտէ ագտ օլունաճագ պիր մուա-հէտէնին մուգատտէմաթընա տուն միւսիւ Րիսթիչ վազը իմզա իյլէտի ։

—

Ասաքիրի խասսա սիւարինէֆէրա-թընըն եիւզ պաշըլարընտան Նիգօլա Բէթրօվիչ Քութուչօգ, Սէն Բէթէրս-պուրկտա Վօլֆ լօգանթասընտա Թա-պանճա իլէ քէնտու քէնտույի Թէլէֆ իյլէմիշ տիր ։

—

Ժուրնալ տը Քարգօֆ նամ Մօսգօֆ ղազէթասընտա օգունտուղունա կէօ-րէ, Քարգօֆ չէհրինտէ պուլունան սէ-քիզ նէֆէր Օսմանլը էսիրլէրի, Րուս Թէպաիէթինէ կիրմէք արզուսինի պէ-եան իթմիշլէր տիր ։

—

Ալաֆրանկա յուլիս 11ինտէն 17սի-նէ գատար եանի պիր հաֆթա զար-ֆընտա Սէն–Բէթէրսպուրկտա 595 քիշի վէֆաթ իտիպ, պունլարտան 94 նէֆէ-րի Թիֆօստան ֆէվթ օլմուշ տուր ։

—

Էնվալիտ Րիւս ղազէթասընտա օ-գունտուղունա կէօրէ, Րուս ասքեր-լէրի կէչէն մուհարէպէ էսնասընտա եալընըզ պալգան նիմ ճէզիրէսինտէ 204,923 գումպարա իլէ 10 միլեօն 87, 344 գարթուչ սարֆ իթմիշլէր տիր ։

—

Րուսիանըն Բարիս սէֆիրի բրէնս Օրլօֆ, Մ. Թիէրին զիքրի ճէմիլինի է-պէտի գըլմագ իչ'ն պիր սանէմ րէք-զինէ մէմուր օլան գօմիսիօնա պին ֆը-րանգ իհտա իյլէմիշ տիր ։

—

Պէրլինտէն կազէթ տը Գօլօնեը ղա-զէթասընա եազըլտըղընա կէօրէ, Արմանեատա պուլունան Եէհուտիլէր, Պէրլինտէ պուլունան Եէհուտի րուէս-սասընը, գօնկրէտէ, յարգ Եէհուտի-լէրինին իսլահը ահվալի մատտէսինի իլթիզամ իյլէտիքլէրինտէն տօլաեը բրէնս տը Պիսմարգա պիր Թէշէքքիւր-նամէ եազմաեա մէմուր իյլէմիշլէր տիր ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՆԱՄԱԿ ԱՌԱՋ. ՀԱՆՐԱԳԻՐԸ ՎԵՐՋԸ

Մասիս լրագրոյ անցեալ 20 յուլիսի ե-րեքշաբթի աւուր թերթին մէջ ընթերցայ հետեւեալ տողերը . «Զօրեքշաբթի իրիկուն

—Ֆագ՛իր, սիգ Սիմա մապլաստունուն սեվկիւլիւսիւսիւնիւզ, վէ անըն ազըը սիզտէ մէվճուտ տուր . . . Խմմ, սիզ պէնիմ եէրիմտէ օլսաեըտըզ, նէ՞ եօլտա հարէքէթ-տէ պուլունուր իտինիզ ։

—Պիլա թէրէտտիւտ պու ատէմի թէլէֆ իթտիրիր իտիմ, չիւնքի պու ատէմին ճա-նը սիզէ լազըմ տըր ։

—Գա՞ն մը լազըմ . . .

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, եաբանճը գանը, լանէթլի գանը լազըմ, եօգսա եազըըմտա սիզիմ վէ գարընտաշլարըմըզըն գանը սէլ կիպի ագաճագ տըր ։

—Հաղըգըըզ վար Ֆագիր, պու պաշ հա-քիմ հէր քիմ իսէ, գ. թլ ու թէլէֆ իթ-տիրիլմէլի տիր ։

—Նէ՞ վագըթ ։

—Եարըն կիճէ ։

—Բէք իյի, նէ՞րէտէ պուլունան օլու-նաճագ տըր ։

—Ֆէլլէրին մէզարլըղընտա, Սիմանըն թուրպէսի էօնիւնտէ ։

—Բէք կիւզէլ ։

—Շիմտի պու ատէմ գաթլէ հիւքմ օ-լունմուշ եա, տէվամ իթտի Ճէլլա, արթըգ խամինի սէօյլէյէպիլիրսինիզ ։

—Էֆէնտիմ, պու ատէմ Պէնարէս չէհրի պաշ հաքիմի օլըն Ճօն Մալգօմ տուր, տէ-եու ճէվապ վիրտի Ճօզէ ։

Պու իֆատէ իւզէրինէ Ճէլլա ալթըրէտի, վէ ի պէրինտէ պիր գաչ տագիգա սուգութ թէր հասըլ օլտու ։

—Ճօն Մալգօ՛ն մու . . . տիմէք անըն իչտէրի . . . բէրէելէտի միւտիւրլէյհա խա-թէմէսէրէք պիր տէհչէթ հիսս իտէրէք ։

Ճէլլանըն չու հէեէճանը, օրատա հազըր օլան տէօրթ պաշ թարաֆընտան կէօրիւ-լէրէք, Ֆագիր Սունիասի, քէնտիսի Սիմա մապլաստունուն էն եագըն տօսթու օլմագ միւնասէպէթիյլէ, հէման հիտտէթլի պիր Թարզտա վէ աթէշ սաչան կէօզլէրինի միւ-մաիլէյհա ուզէրինէ աթֆ իտէրէք,

—Էֆէնտիմ, տէտի, չու էսնատէ հալի-նիզի կէօրէն օլսաետըմ ըրէնսէս Ճէլլա ալթընթ օլուեօր, վէ եախօտ Թէրէտտիւտ իտիեօր, տէյէճէք տիր ։ Աճապա չու մու-խաթարալը վէ տէհչէթլի տէւչմէնիմիզին խամինի անլատըղընըզ Թագտիրտէ, միր-գումու գաթլօլն էտիլմէ՞ք մի իսթէեօր-սունուզ ։

Պու արա Ճէլլա էսկի սագին հալինի քէսպ իտէրէք, վէ ումումըրընը խիթէպ-ըա իլէ սիւքէրէք, չէօյլէ ճէվապ վիրտի .

—Միրգումու գաթլօլն էտիլմէ՞ք մի, նէ՞ միւնասիպէթ, պէն անը քէնտի էլիմլէ սիզէ թէսլիմ իտէճէկիմ ։

Ճէլլա պու սէօզլէրի սէօյլէյիպ, չէնկը-րաալը չալտը ։

—Էֆէնտիմ, նէ՞ եմրէտէրսինիզ, տէ-տի Ճօզէ ։

—Սօզօրու չըգըրըեօրում, անտէն սօրա գօրգմաեըն, չիւնքի գաթլէ հիւքմ իտէրիմ ։

Պու արա Սօզօր տախի իչէրի կիրտի ։ Բրէնսէս միւրզումա իթիֆաթլէն,

—Պէնի տինլէ, Սօզօր, վէ սէօյլէյէճէ-կիմ հէր պիր քէլամը խաթըրընտա թութ-պէյլ ։ Սէն, Պէնարէսին պաշ հաքիմի օլան Ճօն Մալգօմու թանըրսըն, տէյի՞լ մի ։

—Էվվէթ, թանըրըմ ։

—Խանէսինին նէ՞րէտէ օլտուղունու տա-խի պիլիրսին ։

—Էվվէթ ։

—Մաատամ քի պունլարը պիլիեօրսուն, պու ատէմի եարըն կիճէ էլ վէ աեագլարը պաղ-լը, վէ աղզը Թըգաըը օլտուղու հալտէ, պի-զիմ էլիմիզէ պուլմալըսըն ։

—Բէք իյի էֆէնտիմ, տէեու ճէվապ վիրտի Սօզօր սէրպէսիթէ, կիւլէ Ճէլլա-նըն էմրի սուհուլէթլի պիր չէյ տիր կիպի ։

—Հէրքի պու գատար տէյիլ տիր, տէ-վամ իթտի բրէնսէս ։

—Էմր իտինիզ, էֆէնտիմ, թաշա պաշ-գա պիր չէյ վար իսէ, անըն տախի իճ-րասընա հազըրըմ ։

—Ճօն Մալգօմու թըրտիւմ իթտիքին վագըթ, սէյֆիէսինտէ պիր կէօնտա չանթա-չըգը ըըլմալը, վէ միւրզումուն սաա ըն-տա պուլունտուղու էվրագը, քեամիլէն պա-ըզ պիզէ կէթիրմէլիսին ։

—Բէք իյի, էֆէնտիմ ։

—Հայտէ սէնի կէօրէյիմ . Էյ օղլ, ալ-լահ եէչիլէրի, վէ մուգատտէս Թէչէքքիւ-լէրի պէ յուլէրի, կիտինիզ վէ գարընտաշ-լարըմըզը Թօլլաեընըզ ։ Եարըն Ֆէլլէրին մէզարլըղընտա, սաաթ եարը կիճէ վուր-տուղունտա, Ֆանսիկարլարըն վէ Թուկլա-րըն սուլթանը, Պոլհանի Լիվաթլարընըն սըրըլարընա նէ՞ եօլտա հիւքմէթ վէ րիա-եէթ իթտիքիմի կէօրէճէք սինիզ ։

Բրէնսէսի Ճէլլանըն պու էմրի ուզէրինէ, Ֆագիր իլէ տիկէր իւչ նէֆէր րէֆիգլէրի, պիրիւնճիւքլէրինի ուզէրլէրինէ չէքէրէք, վէ բրէնսէսին հուզուրունտա էյիլէրէք կիթտիլէր ։ Սօզօր տախի արգալարընտան չըգտը ։ Ճէլլա եալընըզ գալընճա,

—Ա՜հ, Ճօ՛ն Մալգօմ, տիմէք եարըն կիճէտէն իթիպարէն անըպը իւնիթիղամա ուղրաեաճագսըն ։

26

ՖԻԼԼԷՐԻՆ ԴԱՄԲԱՆԸ

Բրէնսէս Ճէլլա, ... (...) ... Պօլհանի ... վէ ... իւզէրինէ ... ։

(Տիվամի)

(14 յունիս) Ս. Պատրիարք Հօր կողմանէ առ Գեր. խորհրդական Արքազան գրուած գիր մը ծանուցանելով թէ Ն. Սրբազնութիւնը Պատրիարքական նախկին փոխանորդ Արժ. Տ. Յովհաննէս աւագ քահանայ Մկրեանը փոխանորդութեան պաշտօնին մէջ վերահաստատել որոշած ըլլալով, յիշեալ Արժ. քահանան իւր պաշտօնին հրաւիրել և նոյնը Խառն ժողովոյ ալ ծանուցանել հարկ է։»

Նոյնպէս Լրագիր իր 20 յունիսի թերթոյն մէջ մի և նոյն լուրը հրատարակած ժամանակ սասէ» կըսէր. «Անցեալ ամսոյ մը չափ առաջ ծանուցեր էինք թէ Պատր. նախորդ փոխանորդ Գեր. Տ. Մկրեան Հայրը, որն որ փափազեան Ս էֆ. ազդասէր և անշահասէր երեսփոխանին, յառեն Ընդհ. ժողովոյ յարուցած գայթակղական և ապացոյց զուրկ չարամիտ ամբաստանութեանը վրայ առ ժամանակեայ կերպիւ իր այդ պաշտօնէն զադրելու հարկադրեալ էր, վերստին՝ վինքն իւր այդ նախորդ պաշտօնին կոչելու դիտաւորութիւն մը կայ։»

«Մեր կանխաւ տուած սոյն լուրը այս անգամ կ'ստուգուի Ս. Պատրիարք Հօր կրկին նամակաւը, որոց մին ուղղեր է Ն. Սրբազնութիւնը այս եւ. օր (15 յունիս) իւր խորհրդական Խորէն սրբազանին, յանձնարարելով որ դարձեալ Գեր. Տ. Մկրեան հայրը վերահաստատէ Պատրիարքարանի փոխանորդութեան պաշտօնին մէջ, միւսն ալ առ Գեր. Տ. Մկրեան հայրն, հրաւիրելով զանի որ դարձեալ երթայ վերստանձնէ իւր նախորդ պաշտօնը։»

Դարձեալ Մասիսի 24 յունիս թուոյն մէջ ընթերցայ 'ի չարս որոշմանց և անօրէնութեանց Ազգային ժողովոյ ('ի 23 յունիսի) «'ի վերջոյ 56 երեսփոխանաց ստորագրութեամբ դիւանին յանձնուած գիր մը կարդացուեցաւ, որ Պատրիարքական նախկին փոխանորդ Գեր. Տ. Յ. Մկրեանի պաշտօնանկութիւնը պահանջելու համար խումբ մը եկեղեցականաց 'ի գործ դրած հակասահմանադրական ճնշման դէմ կը բողոքէր, այն ճնշման արդիւնքին ոչնչացումը կը խնդրէր, և ազգային ժողովոյ որոշման համեմատ քննութեան արդիւնքն սպասել կառաջարկէր։»

Այն հաւաքարանութեանց մէջ կը տեսնուի ըստ կարգի որ Լրագիր կանխաւ նախագուշակ տեղեկութիւն սասցեր և ծանուցեր է Մկրեան Տ. Յովհաննէս աւագ քահանային և Պատրիարքական նախկին փոխանորդին վերստին իւր պաշտօնին կոչումը 1.) և այս գուշակութենէն ամիս մը վերջը Մասիս և Լրագիր մի և նոյն աւուր մէջ սոյն կոչման ստուգութիւնը ծանուցին Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր կրկին նամակներէ յիշելով և պաշտօնական գործողութեանց ձեւն ու կերպը նկարագրելով 2.) 'ի վերջոյ վերոյիշեալ Պատրիարքական կրկին նամակները իրենց տեղը ժամանելէն չորս օր ետքը Մասիս կը ծանուցանէ թէ՝ «Ազգային ժողովոյ մէջ 56 երեսփոխանք բողոքեր են Պատրիարքական նախկին փոխանորդին պաշտօնանկութեանը դէմ, և այս ճնշման արդիւնքին ոչնչացումը խնդրեր են» 3.)

Որմէ՞։

Ասի խմաստ մը պարունակութիւն է, որուն բովանդակութեանը չը կրցի ժամանել։

Նախընթաց հաւաքածոյ պարբերութեանց մէջ տեսնուած, յառեն Ընդհ. ժողովոյ Տ. Մկրեանի համար եղած ամբաստանութիւններուն ստոյգ կամ անստոյգ, իրաւացի կամ անարդար ըլլալուն կամ չըլլալուն վրայ խօսելու նպատակ չունիմ հոս. միանգամ դատաստանի քննութեան բովին չանցած ամէն կարելի է որ այս խնդիրը լուծուի և մաքրուի. արդար միշտ արդար է քանի որ ըմբը չէ որբուած։ Իմ դիտաւորութիւնս է միայն լրագրոց հետզհետէ մեզ ներկայացուցած վերոյիշեալ պարբերութեանց մէջ պարունակեալ խմաստից չարակարգութիւնը ամփոփել և պարզել 'ի գիտութիւն ընթերցողաց։

Արդ՝ ներկայ Պատրիարքական փոխանորդի վերահաստատութեան խնդիրը հետեւեալ երկու մասնաւոր կէտերու կը յանգի և կը բովանդակի։ Նախ՝ Ս. Պատրիարքը կանխաւ և կամաւ որոշեր է իւր նախկին փոխանորդին պաշտօնին վերահաստատութիւնը, և գործադրութիւնը իւր խորհրդական Արքազանին յանձներ է «նամակաւ»։ Հետեւաբար՝ ամիս մը կամ ինն օր վերջը, ո՞րը կուզես ըսէ, (վասն զի Լրագրին բրած գուշակութեան օրէն կամ Ս Պատրիարքին առ իւր խորհրդական Սրբազանն գրած նամակին թուականէն մինչեւ Ազգային ժողովոյ նիստին թըւականը (23 յունիս) այս թիւերը կարդացուին) ազգային ժողովոյ մէջ 56 երեսփոխանք քանի մ'ամիս առաջ ազգային վարչութեան մէջ տեղի ունեցած ճնշման մ'արդիւնքը ոչնչացնել խնդրեր են իրենց «հանրագրովը։»

Աճաւասիկ.

Նամակը առաջ և հանրագիրը վերջը։

Սոյն հանրագիրը կ'ըսէ ար «Պատրիարքական նախկին փոխանորդ Գեր. Տ. Յ. Մըկրեանի պաշտօնանկութիւնը պահանջելու համար խումբ մը եկեղեցականաց «'ի գործ դրած միջոցը» հակասահմանադրական ճընշում է, որուն դէմ կը բողոքէ։

Որ՞։

Թերեւս ամենեցուն բայց և ո՛չ ումեք։

Յիշեալ հանրագիրը կը յաւելու նաև թէ՝ «ազգային ժողովոյ որոշման համեմատ քննութեան արդիւնքին սպասել հարկ է նախկին Պատրիարքական փոխանորդին պաշտօնանկութիւնը օրինաւոր ըլլալու համար։» Այն պարբերութենէն կը հասկըցուի որ այս խնդրոյն նկատմամբ ազգային ժողովը որոշում մ'ըրեր է ժամանակաւ և նորա գործադրութիւնը յանձներ է բնականաբար ազգային վարչութեան գործադիր ժողովին։

Անժխտելի է ազգային ժողովոյ որոշմանց գործադրութեան այսպէս ընդհերկար յապաղումը։ Նախագահ Ս. Պատրիարքը ազգային ժողովոյ մէկ որոշումը գործադրել տալու համար իւր գործօն զօրութիւնը 'ի գործ չը դրած, երբ այն միջոցին խումբ մը եկեղեցականք կը խանին իր տանը մէջ և «հակասահմանադրական ճնշմամբ» կը պահանջեն Ն. Սրբազնութենէն Տ. Մկրեանի անմիջապէս պաշտօնանկութիւնը, ատեանց տակաւին ամբաստանեալին պաշտօնական քննութիւնն սկսելու և աւարտելու, նոյն պահուն Ս. Պատրիարքը փոխանակ ազգային ժողովոյ որոշումը իրեն ապաւէն և խլամութեան գաւազանն 'ի ձեռին ունենալով անգութ հրոսակի պէս իր տանը խուժող եկեղեցական հայրերը իր յարկէն դուրս արտաքսելու և անոնց յանդգնութիւնը պատժելու, վերջապէս ինք կը վիճանի անոնց հայցմանը, կը հաճի անոնց պահանջմանը և հարկ կը տեսնէ Տ. Մկրեանը իւր պաշտօնէն դադրեցընել փութանակի, նաև եթէ հնար ըլլայ՝ ինքն իսկ հրաժարիլ պատրիարքութենէ։

Ինչ ալ որ ըլլայ այս մեղկութեան պատճառը, անգիտենք և խօսք տանք մանրամասնութենէ և սա՛ քննենք միայն թէ՝ այն պահուն մինչեւ այնքան ամբաստանութիւնք, թշնամանք և պահանջմունք կը տեղային Տ. Մկրեանի վրայ, և այս ալ երեսփոխան էֆէնտիներէն Ս. փափազեանի առաջնորդութեամբ և թելադրութեամբ, ինչպէս վկայեցին բազմիցս գրեթէ ամեն լրագիրք, ինչո՞ւ անմիջական դատաստանի չենթարկեցաւ յանձնամ ամբաստանեալը։ Եթէ փափազեան էֆէնտի իրաւացի և հըզօր ամբաստանութիւններ ըրած էր Տ. Մըկրեանի վրայ՝ և ինքն ալ՝ իբրեւ երեսփոխան՝ ազգային ժողովոյ մէջ որոշած էր անոր դատին քննութիւնն ընել, ինչո՞ւ չստիպեց և չը պնդեց որ այս դատը վաղզոյն տեսնուի և աւարտի. ո՞չ ապաքէն յիշեալ դատին բողոքող դատախազը նոյն ինքն փափազեան էֆէնտին էր։

Եւ եթէ Տ. Մկրեան յանիրաւի և յանդգնօրէն ամբաստանեցաւ, դատաստանի ենթարկեցաւ և ճնշմամբ պաշտօնանկ եղաւ յանիրաւութեամբ. ինչո՞ւ լռեց և իր դատին տեսնուիլը չը պահանջեց մինչեւ ցյաւիտեան, որպէսզի մինչեւ ցարդ միանգամ ընդ միշտ սրբուէր ու մաքրուէր իր վրայ կասկածելի երեւցած յանցանքներն ու ամբաստանութիւնները, և այժմ իր անմեղութեան և անպարտութեան պաշտօնական վկայագիրը ընդունած ըլլալով, չէր պարտաւորէր Ս Պատրիարք Հօր այժմու որոշած առաջարկութիւնը մերժելու. (Մասիս թիւ 2140), այլ համարձակապէս կարենար վերստանձնել իւր նախկին պաշտօնը անին յանդիման նեղջաց իրոց։

Միթէ՞ փափազեան էֆէնտին 'ի Պէրլին գնալով, արդեօք դեսպանաժողովին մէջ իրաւախոհ եղաւ և այս խնդիրը լուծուած համարելով, Տ. Մկրեան դարձեալ իւր նախկին պաշտօնին մէջ վերահաստատեալ յարմար և պատշաճ տեսնուեցաւ։ Սակայն Պէրլինի հետագիրք այս մասին լուր մը չը տուին մեզի։

Ցիրուցանը բոլոր տանք անժխտելի և անհիմանալի խորհուրդներ են, որք զարմանք կը պատճառեն մարդուս, յորմէ կը ծագի զարմանք։ Նոյնպէս ազգային ժողովոյ 56 երեսփոխանք փոխանակ 'ի վաղուց իրենց տուած որոշման գործադրութիւնը և նորա մինչեւ ցարդ տեղի ունեցած յապաղումը պահանջելու, իրեն որոշմանը հակառակ գործուած ճնշման մը դէմ լուռ և անտարբեր կենալով մինչեւ ցարդ, այժմ «հանրագիր» 'ի ձեռին կ'առաջարկէ որ ամբաստանեալ փոխանորդին համար ասկէ առաջ ազգային ժողովոյ որոշմանը համեմատ «պէտք է քննութեան արդիւնքին սպասել յիշեալ փոխանորդին պաշտօնանկութիւնը օրինաւոր համարելու համար.» մինչդեռ քանի մ'ամիսէ 'ի վեր, եթէ ոչ ազգային ժողովը, գէթ բողոքաւորող երեսփոխանք կրնային Ս. Նախագահին ազդարարել ազգային ժողովոյ որոշման անյապաղ գործադրութիւնը։

Այսպէս ահա՛ գրութեանց չարակարգութիւնը և գործառնութեանց չափ և անիմաստ ընթացքները կը շուարեցնեն զմարդ։ Մեծապատիւ երեսփոխանք իրենց 56 թուովը ազգային վարչական գործառնութեանց մէջ տեղի ունեցած «հակասահմանադրական ճնշման» մը դէմ կը բողոքեն ուժգին. լա՛ւ. սակայն քննենք թէ՝ վերոյիշեալ միամսեայ անցից, այսինքն վերջին վերահաստատութեան խնդրոյն մէջ Ս. Պատրիարքին և ազգային ժողովոյ երեսփոխանաց մէջ գոյացած սահմանակից յարաբերութիւնները ո՞յք են։

Աստանօր յիշատակեալ անցից մէջ չըկայ գործողութիւն մը որ ճիշդ ըլլայ, և չը կայ իրաց ընթացք մը որ ուղիղ ըլլայ։ Եթէ մանրախոյզ քննենք՝ պիտի տեսնենք որ բոլոր եղածները յանկարծական սխալանքներ են որ ըստ գիտուածի տեղի կունենան ազգային վարչական գործառնութեանց մէջ։

Ակնածելով մեծապատիւ երեսփոխանաց դիւանագիտութիւնը երբեք խանգարելու, իմ սրտիս զգացած ցաւը կուզեմ յայտնել ազգային վարչական գործառնութեանց մէջ տեղի ունեցած բացորոշ և գայթ ի գայթ ընթացքին վրայ, որք լրոց չըջարեկութեան կարգն անցած են հետզհետէ։ Ուստի կը փութամ խնդրել ազգային պատկառելի ժողովին որ իւր առաջիկայ նիստին մէջ խոհեմ և խորհել ազգային խնդրոց գործադրութեան մէջ տեղի ունեցած բազմաթիւ դանդաղութիւններուն և զեղծումներուն դարման տանելու. որպէս զի ազգը զերծ մնայ յառաջադիմութեան և զարգացման արգելքներէ պատահելէ, որուն բոլոր պատասխանատուութիւնը պատկառելի ժողովին կը պատկանի։

Կ. Պոլիս 12/24 յուլիս 1878 ՄՈՒՇԵՂ

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

Լօնտրա, 25 յուլիս

Ինկիլիզ գօնսօլիտի	95	1/2
Էսհամը Ոսմանի աչըլը	15	
» » գափանը	15	1/16
1865 իսթիգրազը	22	1/2
1869 »	20	3/8
1871 »	53	
1873 »	17	5/8
1872 (Պօն ափ Թրէզօր (Սէրի Ա. Բ.)	32	1/2
Օսմանլը պանգասը	10	1/8
Րուսիա իսթիգրազը 1873	86	1/8
Մըսըր իսթիգրազը միւէջէլէ	55	1/2
» իսթիհլագը	72	7/8

Բարիս, 25 յուլիս

Ֆրանսըզ Փօնտօսու 5 0/0	114	2	1/2
» » 3 0/0	77	5	
Էսհամը Ոսմանի աչըլը	14	90	
» » գափանը	15	15	
65 իսթիգրազը	112	50	
69 »	100		
73 »	86	25	
Րումէլի շըմէնտըֆէր օպլիգասիոնլարը	57	25	
Օսմանլը պանգասը	506	25	
Իթալիա Փօնտօսու	74	30	
Մըսըր Փօնտօսու	280		

Բարիս (Պօլվար), 25 յուլիս

Ֆրանսըզ Փօնտ. 5 0/0	113	95
Էսհամը ոսմանի	15	10

Վիէննա, 25 յուլիս

Աճիօ	100	90
Լօնտրա իւզերինէ դամալայ	115	40
Րումէլի շըմէնտըֆէր	27	25

ԳԱԼԱԹԱ ԲՈՒՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ոսմ. 13 յուլիս ագշամ գր.	16	24
Էսհ. Ոսմ. 14 յուլիս սապահ. ալ.	16	20
Էն եւելջի	16	25
Էն աշաղը	16	18
Սաաթ 7	16	23
Թէվ. 63 (Մուսթօն) 6 0/0 Փր.	100	
» 65 (Մուսթօն) 6 0/0 Փր.	102	
» 69 (Ըինար) 6 0/0	91	
» 72 (Պօնտիւթրէզօր) 9 0/0	31	
» 73 (Ըինար) 6 0/0	80	
Րումէլի Շըմէնտըֆէր 3 0/0	59	
Բէջօր փր.	3	
Հավալէփոլ փր.	1	1/2
Ալթըն փարալը 0/0	12	

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻՅԱԹԸ

Գրէտի մէնէր. 6 0/0 Լ. Օ.	5	25
Ըսըր ժէն. 6 0/0 Լ. Ս. գր. ք.	4	15
Ալթոմանօլ Պանգասը	5	30
Սօսիէթէ Օթօման Լ. Ս. գ. ք.	3	35
Թրամվայ 5 0/0 Դ. գ. ք	1	60
Լոյտրիօմ (մաաղէն) գ. ք. Փր.	62	

ԱԴՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱՅԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշ.	Ղր. Փր.	
Ինկիլիզ լիրասը	109	
Ֆրանսըզ ալթընը	87	
Բօլ	89	14
Դըրըսիֆ ալթընը	51	10
Պէշաղ մէճիտիյէ փարասը	6	8
Մէթալիք փարասը	20	
Պէշլիք փարասը	20	
Պօզգըր փարասը	78	
Դուրոյն գալմիշ զարիք	8	73

ԳԱԶՄԷՆԻՆ ՖԻԱՅԱԹԸ

Էն եւելջի	286	
Էն աշաղը	284	
Սաաթ 7	286	
Նեւպէլագամէ աղը սաղըը հիսասը իլէ	64	20

ԻԼԱՆԱԹ

Միւլքա ինճէաբ խաթբէսինին բաքէթի իւզէրլէրի պանտէրօլըւ օլարագ, մէմնուն օլան օն ալթը ակինզըլէ գատար ալթմըշըգ նէվինտէն գըերմէյ թիւթիւն իլէ պին ալթը եւիզ գըյէլ գատար տէօրթ նէվ էնֆիէյէ պիլ միւզաեէտէ ֆիրուխթ խտիլմէք իւզրէ, իշ պու չէհրի թէմուզըն օն եէտինճի բաղար էրթէսի կիւնիւ սաաթ օնտա գարարը վիրիլէճէկինտէն, էսմանը եւիզլիւք գայիմէ եւիզ գուրուշ հիսապը իլէ ալընմագ իւզրէ, պունլարը կէրէք թօբտան վէ կէրէք բարչա բարչա օլարագ, ախզ ու իշթիրաեա թալիպ օլան, վէ օլ պապտէ բէյ սիւրմէք խսթէնիլէրին Թարիխի իլանտան իթիպարէն, նէվմի մէզքիւրէ գատար հէր կիւն սաաթ ալթըտան օնա գատար լուսումաթ էմանէթի տայիրէսինտէ վագը ումուրու րուսումիյէ ճէմիյէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի լազըմ կէլէճէկի իլան օլունուր։

8 Թէմուզ սէնէ 94

Պէյկոտ բէզըլ. պէյլիք օրմանը թախսիսինտէ Ազօմէրի գարիյէսի հաւալիսինտա միւթթաալ Բէրէճիք նամ մէվգիտա պէշ եւիզ չէքի գատար սամկոլամըշ քէսթանէ էչճարը տէրախտեթի միւզայէտէ օլունուրըտան, վէ մահը ճարիյի րումինին 21 ինճի ճումա էրթեսի կիւնիւ գարարը գաթիան վէրիլէճէկինտէն, պունա թալիպ օլանլարըն օլ վագըթա գատար մա մատէն օրման խտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

ՍԱՀԻՊ ԼԷԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԷՏ Թ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
Դալաթաա Բէնդէլ մախէ-բազարընտա Ն. 41 Խասի խանընտա